

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (aštuntoji kolegija) SPRENDIMAS

2017 m. gruodžio 14 d.*

(Tekstas ištaisytas 2018 m. kovo 20 d. nutartimi)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Suderintos statybos produktų rinkodaros sąlygos – Darnusis standartas EN 1090-1:2009+A1:2011 – Europos standartizacijos komiteto (CEN) pagal Europos Komisijos įgaliojimą priimto standarto taikymo srities nustatymo kriterijai – Pakabinimo dalys, skirtos būti tvirtinamos į nesukietėjusį betoną ir fasado plokštėms ir mūro atramoms sujungti su pastatų karkasu“

Byloje C-630/16

dėl *Helsingin hallinto-oikeus* (Helsinkio administracinis teismas, Suomija) 2016 m. gruodžio 1 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2016 m. gruodžio 7 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje, iškeltaje

Anstar Oy,

dalyvaujant

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)

TEISINGUMO TEISMAS (aštuntoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas J. Malenovský, teisėjai D. Šváby (pranešėjas) ir M. Vilaras,

generalinis advokatas: M. Campos Sánchez-Bordona,

posėdžio sekretorė: R. Šereš, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2017 m. rugsėjo 27 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)*, atstovaujamos P. Kulmala ir K. Siponen,
- Suomijos vyriausybės, atstovaujamos S. Hartikainen,
- Europos Komisijos, atstovaujamos G. Zavvos, P. Aalto ir M. Huttunen,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

* Proceso kalba: suomių.

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2011 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 305/2011, kuriuo nustatomos suderintos statybos produktų rinkodaros sąlygos ir panaikinama Tarybos direktyva 89/106/EEB (OL L 88, 2011, p. 5, ir klaidų ištaisymas OL L 103, 2013, p. 10), ir darniojo standarto EN 1090-1:2009+A1:2011 „Plieninių ir aliumininių konstrukcijų darbų atlikimas. 1 dalis. Konstrukcinių komponentų atitikties įvertinimo reikalavimai“ (toliau – standartas EN 1090-1:2009+A1:2011) išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant bylą, iškeltą *Anstar Oy*, pagal Suomijos teisę įsteigtos bendrovės, *Helsingin hallinto-oikeus* (Helsinkio administracinis teismas, Suomija) dėl *Turvallisuus- ja kemikaalvirasto (Tukes)* (Saugos ir cheminių medžiagų tarnyba, Suomija) (toliau – tarnyba) sprendimo, kuriuo ši tarnyba iš esmės uždraudė *Anstar* CE ženklu pagal standartą EN 1090-1:2009+A1:2011 ženklinti keturių kategorijų jos gaminamus produktus.

Teisė

Reglamentas Nr. 305/2011

- 3 Reglamento Nr. 305/2011 6 ir 10 konstatuojamosiose dalyse pabrėžiama, kad šiuo reglamentu siekiama pašalinti prekybos statybos produktų srityje technines kliūtis, nustatčius darniąsias technines specifikacijas statybos produktų eksploatacinėms savybėms vertinti, kad būtų sudarytos geresnės sąlygos jiems laisvai judėti vidaus rinkoje.
- 4 Reglamento Nr. 305/2011 2 straipsnyje „Terminų apibrėžtys“ nustatyta, kad reglamente vartojamos šios terminų apibrėžtys:

„10) darniosios techninės specifikacijos – darnieji standartai ir Europos vertinimo dokumentai;

11) darnusis standartas – standartas, kurį pagal [1998 m. birželio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos] direktyvos 98/34/EB [nustatančios informacijos apie techninius standartus, reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisyklės teikimo tvarką (OL L 204, 1998, p. 37; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 20 t., p. 337)] 6 straipsnio nuostatas Komisijos prašymu priėmė viena iš Europos standartizacijos įstaigų, išvardytų tos direktyvos I priede;

<...>“

- 5 Šio reglamento 4 straipsnio, skirto „eksploatacinių savybių deklaracijai“, 1 dalyje nustatyta:
„Kai statybos produktui taikomas darnusis standartas arba kai jis atitinka Europos techninį įvertinimą, kuris jam buvo išduotas, gamintojas, pateikdamas tokį produktą į rinką, parengia jo eksploatacinių savybių deklaraciją.“
- 6 Šio reglamento 17 straipsnio dėl „darnųjų standartų“ 1, 3 ir 5 dalyse numatyta:
„1. Darniuosius standartus rengia Direktyvos 98/34/EB I priede išvardytos Europos standartizacijos institucijos remdamosi prašymais (toliau – įgaliojimai), kuriuos pagal tos direktyvos 6 straipsnį išduoda Komisija, pasikonsultavusi su šio reglamento 64 straipsnyje nurodytu Nuolatinio statybos komitetu (toliau – Nuolatinis statybos komitetas).

<...>

3. Darniuosiuose standartuose pateikiami statybos produktų eksploatacinių savybių vertinimo metodai ir kriterijai, atsižvelgiant į šių produktų esmines charakteristikas.

Kai tai numatyta atitinkamuose įgaliojimuose, darniajame standarte nurodoma produktų, kuriems taikomas standartas, naudojimo paskirtis.

Kur tinkama ir nedarant poveikio rezultatų tikslumui, patikimumui ir pastovumui, darniuosiuose standartuose pateikiami paprasčiau nei bandymai taikomi statybos produktų eksploatacinių savybių vertinimo metodai, atsižvelgiant į šių produktų esmines charakteristikas.

<...>

5. Komisija vertina Europos standartizacijos institucijų nustatytų darniųjų standartų atitiktį atitinkamiems įgaliojimams.

Komisija *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* skelbia nuorodą į atitinkamus darniuosius standartus, kurie atitinka atitinkamus įgaliojimus, sąrašą.“

7 Šio reglamento 19 straipsnyje, susijusiame su „Europos vertinimo dokumentu“, be kita ko, nustatyta:

„1. Gamintojui pateikus prašymą išduoti Europos techninį įvertinimą, [techninio vertinimo įstaigų] organizacija parengia ir patvirtina Europos vertinimo dokumentą statybos produktams, kuriems netaikomas arba taikomas [ne visas] darnusis standartas ir kurių eksploatacinių savybių negalima visapusiškai įvertinti remiantis galiojančiu darniuoju standartu dėl to, kad, *inter alia*:

- a) produktui netaikomas joks galiojantis darnusis standartas;
- b) darniajame standarte numatytas vertinimo metodas yra netinkamas bent vienos esminės to produkto charakteristikos atžvilgiu; arba
- c) darnusis standartas nenumato vertinimo metodo bent vienos esminės to produkto charakteristikos atžvilgiu.“

8 Reglamento Nr. 305/2011 21 straipsnyje, skirtame techninio vertinimo įstaigų (toliau – TVĮ), gavusių prašymą išduoti Europos techninį įvertinimą, pareigoms, be kita ko, numatyta:

„1. TVĮ, gavusi prašymą išduoti Europos techninį įvertinimą, praneša gamintojui, ar statybos produktui visiškai ar iš dalies taikomos darniosios techninės specifikacijos, pateikdama šią informaciją:

- a) jeigu produktui visapusiškai taikomas darnusis standartas, TVĮ gamintojui praneša, kad pagal 19 straipsnio 1 dalį negali būti išduotas Europos techninis įvertinimas;
- b) jeigu produktui visapusiškai taikomas Europos vertinimo dokumentas, TVĮ gamintojui praneša, kad toks dokumentas bus naudojamas kaip pagrindas rengiant Europos techninį įvertinimą, kuris bus išduotas;
- c) jeigu produktui darniosios techninės specifikacijos netaikomos arba taikomos ne visos specifikacijos, TVĮ taiko II priede arba pagal 19 straipsnio 3 dalį nustatytas procedūras.“

9 Šio reglamento 59 straipsnyje „Oficiali neatitiktis“ numatyta:

„1. Nedarant poveikio 56 straipsniui, valstybei narei padarius vieną iš toliau nurodytų išvadų, reikalaujama, kad atitinkamas ekonominės veiklos vykdytojas panaikintų atitinkamą neatitiktį:

- a) CE ženklu buvo ženklinama pažeidžiant 8 arba 9 straipsnius;
- b) nebuvo ženklinama CE ženklu tais atvejais, kai to reikalaujama pagal 8 straipsnio 2 dalį;
- c) nedarant poveikio 5 straipsniui, eksploatacinių savybių deklaracija nebuvo parengta tais atvejais, kai to reikalaujama pagal 4 straipsnį;
- d) eksploatacinių savybių deklaracija nebuvo parengta pagal 4, 6 ir 7 straipsnius;
- e) techninių dokumentų nėra arba yra ne visi techniniai dokumentai.

2. Jei 1 dalyje nurodyta neatitiktis tęsiasi, valstybė narė imasi visų priemonių, būtinų apriboti ar uždrausti statybos produkto tiekimą rinkai arba siekdama užtikrinti, kad produktas būtų susigrąžintas arba pašalintas iš rinkos.“

Standartas EN 1090-1:2009+A1:2011

- 10 Standartą EN 1090-1:2009+A1:2011 Europos standartizacijos komitetas (CEN) iš pradžių priėmė 2008 m. birželio 15 d. kaip standartą EN 1090-1:2009 remdamasis 1998 m. kovo 11 d. Komisijos įgaliojimu (M 120 – CEN/Cenelec suteiktas įgaliojimas dėl standartizacijos darbų darniesiems konstrukcinių metalo produktų ir pagalbinių komplektų standartams įgyvendinimo; toliau – įgaliojimas M 120), priimtu pagal 1988 m. gruodžio 21 d. Europos Tarybos direktyvą 89/106/EEB dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su statybos produktais, derinimo (OL L 40, 1989, p. 12; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 9 t., p. 296).
- 11 Darnusis standartas EN 1090-1:2009+A1:2011, pateikiant nuorodą „EN 1090-1:2009“, buvo paskelbtas 2010 m. gruodžio 17 d. *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (OL C 344, 2010, p. 1).
- 12 2011 m. spalio 3 d. CEN priėmus standarto EN 1090-1:2009+A1:2011 1 pakeitimą, šis standartas buvo iš naujo paskelbtas 2012 m. birželio 19 d. *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (OL C 176, 2012, p. 1).
- 13 Šio standarto 1 punkte, kuriame nustatyta standarto „taikymo sritis“, nurodyta:

„Šis Europos standartas nustato plieninių ir aliumininių konstrukcinių komponentų ir rinkinių, kurie pateikiami rinkai kaip statybos produktai, eksploatacinių savybių atitikties vertinimo reikalavimus. Atitikties vertinimas taikomas gamybinėms charakteristikoms ir, jei reikia, struktūrinio skaičiavimo charakteristikoms.

Šis Europos standartas taip pat taikomas vertinant plieninių detalių, naudojamų mišrioje plieno ir betono sistemose, atitiktį.

<...>

Šis Europos standartas netaikomas vertinant kabinamųjų lubų, bėgių arba pabėgių, naudojamų geležinkeluose, atitiktį.

<...>“

- 14 Standarto EN 1090-1:2009+A1:2011 3.1.9 punkte apibrėžiami „konstrukciniai komponentai“:

„komponentai, naudojami kaip konstrukcijos, skirtos konstrukcijos mechaniniam atsparumui ir stabilumui ir (arba) atsparumui ugniai užtikrinti, įskaitant tvarumą ir tinkamumą, laikančiosios dalys; jos gali būti naudojamos iš karto tokios būklės, kokios atliktas jų tiekimas, arba integruotos į gaminį“.

- 15 Šio standarto 4.5 punkto, susijusio su „struktūrinėmis charakteristikomis“, 4.5.1 punkte „Bendrosios nuostatos“, be kita ko, nustatyta:

„Detalės, kuriai taikomas šis Europos standartas, struktūrinės charakteristikos yra jos nešančioji galia, jos deformacija pasiekus tinkamumo naudoti ribą, atsparumas nuovargiui ir ugniai.“

Darnusis standartas EN 845-1:2013

- 16 Darnųjį standartą EN 845-1:2013 „Pagalbinių mūro komponentų techniniai reikalavimai -1 dalis. Sienos inkarai, tvirtinimo apkabos, atramos ir gembės“ (toliau – standartas EN 845-1:2013) CEN priėmė 2013 m. kovo 21 d. remdamasis 1997 m. gegužės 28 d. Komisijos įgaliojimu (M 116 – CEN/CENELEC suteiktas įgaliojimas dėl standartizacijos darbų darniesiems mūro ir pagalbinių komplektų standartams įgyvendinimo; toliau – įgaliojimas M 116), priimtu pagal Direktyvą 89/106.

- 17 Standarto EN 845-1:2013 nuorodos buvo paskelbtos 2015 m. vasario 13 d. *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (OL C 54, 2015, p. 80).

- 18 Standarto EN 845-1:2013 1 punkte „Taikymo sritis“ nustatyta“:

„Pagal šį Europos standartą nustatomi mūro inkarų, tvirtinimo apkabų, pakabinimo elementų ir gembų, naudojamų sujungti mūrus ir sujungti mūrus su kitomis gaminio arba konstrukcijos dalimis, įskaitant sienas, lentas, sijas ir kolonas, reikalavimai. Kai pakabinimo arba tvirtinimo detalės tiekiamos arba nustatomos kaip pagalbinių komponento sudėtinė dalis, reikalavimai, įskaitant eksploatacinių savybių reikalavimus, taikomi visam produktui.

Šiems produktams netaikomas šis Europos standartas:

- a) pakabinimo ir tvirtinimo detalėms, kurios yra pagalbinių komponento sudėtinė dalis;
- b) kampinėms atramoms;

<...>“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 19 2014 m. vasario 18 d. sprendimu tarnyba, remdamasi Reglamento Nr. 305/2011 59 straipsniu, nurodė *Anstar* nutraukti keturių kategorijų produktų, paženklintų CE ženklą pagal standartą EN 1090-1:2009+A1:2011, tiekimą ir pardavimą, o nuo 2014 m. kovo 4 d. neženklinti CE ženklą ir nenaudoti Reglamento Nr. 305/2011 4 straipsnyje nurodytos eksploatacinių savybių deklaracijos visose srityse, susijusiose su šiomis keturiomis produktų kategorijomis (toliau – ginčijamas sprendimas).

- 20 Šiame sprendime atitinkamos keturios produktų kategorijos aprašytos taip:

„1. Pakabinimo sistemos, naudojamos fasado plokštėms ir mūro atramoms sujungti su pastatų karkasu; <...>

2. Inkariniai varžtai <...>;

Inkarinės pagrindo plokštės ir standartinės plieninės detalės <...>;

Vėjo apkrovos konstrukcijų sistemos; <...>

3. Kolonų ir sienų padai; <...>

4. Balkonų jungtys.“

- 21 Remiantis šiuo sprendimu, šios produktų kategorijos nepaminėtos įgaliojime M 120 ir todėl nepatenka į darniojo standarto EN 1090-1:2009+A1:2011 taikymo sritį.
- 22 Tarnybos nuomone, inkariniams varžtams, tvirtinimo pagrindo plokštėms, standartinėms plieninėms detalėms, vėjo apkrovos konstrukcijų sistemoms ir kolonų padams, skirtiems naudoti taip pat arba panašiai kaip *Anstar* pagaminti produktai, buvo suteikti Europos techniniai liudijimai ETA-02/0006 ir ETA-04/0056. Kadangi, pirma, šie liudijimai suteikti remiantis Direktyva 89/106 ir atitinka Europos vertinimo dokumentus, kaip jie suprantami pagal Reglamento Nr. 305/2011 19 straipsnio 1 dalį, jie tebegalioja ir, antra, tokius liudijimus arba tokius dokumentus galima gauti tik dėl produkto, kuris nepatenka arba nevisiškai patenka į darniojo standarto taikymo sritį, šiems produktams netaikomas standartas EN 1090-1:2009+A1:2011.
- 23 Pakabinimo sistemos, naudojamos fasado plokštėms ir mūro atramoms sujungti su pastatų karkasu, patenka į įgaliojimo M 116 taikymo sritį. Todėl, tarnybos manymu, šių pakabinimo sistemų ženklinių CE ženklų galima pateisinti tik tuomet, jeigu laikytasi darniojo standarto, parengto pagal įgaliojimą M 116.
- 24 Teigdama, kad jos gaminami produktai patenka į standarto EN 1090-1:2009+A1:2011 ir įgaliojimo M 120 taikymo sritį, *Anstar* pareiškė skundą *Helsingin hallinto-oikeus* (Helsinkio administracinis teismas, Suomija) dėl ginčijamo sprendimo panaikinimo.
- 25 Šį skundą *Anstar* grindžia tuo, kad ginčijamame sprendime paminėtų produktų kategorijos nepatenka nei į standarto EN 845-1:2013, nei į Europos techninių liudijimų ETA-02/0006 ir ETA-04/0056 taikymo sritį.
- 26 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas konstatuoja, kad įgaliojimo M 120 ir standarto EN 1090-1:2009+A1:2011 taikymo sritis apibrėžta plačiai ir abstrakčiai ir dėl to į ją nebūtinai nepatenka arba bet kokių atveju patenka ne visi *Anstar* gaminami produktai, nurodyti ginčijamame sprendime, jei jie naudojami pagal Reglamento Nr. 305/2011 4 straipsnyje nurodytą eksploatacinių savybių deklaraciją.
- 27 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas vis dėlto nurodo, kad tokia pati išvada gali būti padaryta dėl įgaliojimo M 116 ir standarto EN 845-1:2013 taikymo srities. Jeigu *Anstar* gaminami produktai patenka į šio įgaliojimo ir į šio standarto taikymo sritį, jiems negali būti taikomi įgaliojimas M 120 ir standartas EN 1090-1:2009+A1:2011.
- 28 Galiausiai prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas neatmeta galimybės, kad visi arba dalis *Anstar* gaminamų produktų gali patekti į Europos techninių liudijimų ETA-02/0006 ir ETA-04/0056 taikymo sritį.

- 29 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad reikia kreiptis į Teisingumo Teismą, nes atrodo, kad standarto EN 1090-1:2009+A1:2011 taikymo sritis valstybėse narėse vertinama skirtingai. Šis skirtingas vertinimas gali daryti poveikį laisvam statybos produktų judėjimui ir todėl pakenkti Reglamentu Nr. 305/2011 aiškiai siekiamiems tikslams, visų pirma nurodytiems jo 6 ir 10 konstatuojamosiose dalyse.
- 30 Šiomis aplinkybėmis *Helsingin hallinto-oikeus* (Helsinkio administracinis teismas) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:
- „1. Ar įgaliojimas M 120 ir pagal jį parengtas <...> standartas EN 1090-1:2009+A1:2011 turi būti aiškinami taip, kad [ginčijamo] sprendimo 1–4 punktuose išvardyti tvirtinimo į nesukietėjusį betoną produktai (pakabinimo sistemos, naudojamos fasado plokštėms ir mūro atramoms sujungti su pastato karkasu, tam tikri inkariniai varžtai, inkarinės pagrindo plokštės ir standartinės plieninės detalės, vėjo apkrovos konstrukcijų sistemos, kolonų ir sienų padai, taip pat balkonų jungtys) nepatenka į jų taikymo sritį?
2. Ar [tarnybos] aiškinimas, pagal kurį minėti produktai nepatenka į įgaliojimo M 120 ir standarto EN 1090-1:2009+A1:2011 taikymo sritį, kitais aspektais prieštarauja Reglamentui Nr. 305/2011, šioje byloje nurodytiems Komisijos įgaliojimams ar Sąjungos teisei?“

Dėl prejudicinių klausimų

- 31 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas savo klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, iš esmės siekia sužinoti, ar standartas EN 1090-1:2009+A1:2011 turi būti aiškinamas taip, kad produktai, kaip nagrinėjami pagrindinėje byloje, skirti būti tvirtinami į nesukietėjusį betoną, patenka į jo taikymo sritį.
- 32 Pirmiausia reikia priminti, kad Teisingumo Teismas yra kompetentingas prejudicinėje byloje aiškinti darnųjų standartą, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 305/2011 2 straipsnio 11 dalį, kurio nuorodas Komisija paskelbė *Europos Sąjungos oficialiojo leidinio* C serijoje (šiuo klausimu žr. 2016 m. spalio 27 d. Sprendimo *James Elliott Construction*, C-613/14, EU:C:2016:821, 47 punktą).
- 33 Kai Teisingumo Teismui pateikiamas prašymas priimti prejudicinį sprendimą dėl tokio darniojo standarto, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, remdamasis Teisingumo Teismo atliktu išaiškinimu ir atsižvelgdamas į turimus faktinius duomenis, turi nustatyti nagrinėtinam produktui taikytiną techninį standartą (žr. pagal analogiją tarifinės klasifikacijos srityje 2002 m. lapkričio 7 d. Sprendimo *Lohmann ir Medi Bayreuth*, C-260/00–C-263/00, EU:C:2002:637, 26 punktą ir 2016 m. balandžio 28 d. Sprendimo *Oniors Bio*, C-233/15, EU:C:2016:305, 28 punktą).
- 34 Todėl siekiant išaiškinti standartą EN 1090-1:2009+A1:2011 visų pirma reikia remtis jo turiniu, įskaitant jo priedus, dėl jo taikymo srities.
- 35 Antra, darnųjų standartą reikia aiškinti atsižvelgiant į įgaliojimą, kuriuo remiantis šis standartas priimtas. Pagal Reglamento Nr. 305/2011 17 straipsnio 1 dalį darniuosius standartus rengia Direktyvos 98/34 I priede išvardytos Europos standartizacijos institucijos remdamosi prašymais, kuriuos išduoda Komisija. Pagal šio reglamento 17 straipsnio 5 dalį Komisija vertina šių Europos standartizacijos institucijų nustatytų darnųjų standartų atitiktį atitinkamiems įgaliojimams.
- 36 Vadinas, darniojo standarto taikymo sritis negali būti aiškinama plačiau nei įgaliojimo, pagal kurį šis standartas priimtas.
- 37 Taigi šiuo atveju standartą EN 1090-1:2009+A1:2011 reikia aiškinti atsižvelgiant į įgaliojimą M 120.

- 38 Trečia, kai, kaip pagrindinėje byloje, produktas gali patekti į kelių darnųjų techninių specifikacijų taikymo sritį, pirmiausia reikia išnagrinėti, ar naujausiu standartu nebuvo panaikintas ankstesnis standartas.
- 39 Šiuo klausimu pagal Reglamento Nr. 305/2011 17 straipsnio 5 dalies trečios pastraipos a punktą prie kiekvieno į nuorodų į darniuosius standartus, kurie atitinka atitinkamus įgaliojimus, sąrašą, skelbiamą *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, įtraukto darniojo standarto, kuris atitinka atitinkamus įgaliojimus, pateikiamos nuorodos į „darniąsias technines specifikacijas, kurias jis pakeičia“, ir tai atsižvelgiant į šio reglamento 2 straipsnio 10 punktą taikoma ir darniesiems standartams, ir Europos vertinimo dokumentams.
- 40 Taigi, jeigu darniajame standarte aiškiai nenurodyta, kad juo siekiama pakeisti kitą darnųjį standartą arba vieną ar kelis Europos techninius vertinimus, šios darniosios techninės specifikacijos galioja toliau ir yra specialūs leidžiantys nukrypti teisės aktai. Pagal Reglamento Nr. 305/2011 19 straipsnio 1 dalį Europos vertinimo dokumentas gali būti priimamas tik dėl statybos produkto, kuriam netaikomas arba taikomas ne visas darnusis standartas ir kurio eksploatacinių savybių negalima visapusiškai įvertinti remiantis galiojančiu darniuoju standartu.
- 41 Be to, šį Reglamento Nr. 305/2011 19 straipsnio 1 dalies išaiškinimą patvirtina šio reglamento 21 straipsnio 1 dalies a punktas, pagal kurį TVĮ, gavusi prašymą išduoti produkto, kuriam visapusiškai taikomas darnusis standartas, Europos techninį įvertinimą, praneša gamintojui, kad remiantis 19 straipsnio 1 dalimi negali būti išduotas Europos techninis įvertinimas.
- 42 Be to, kadangi Europos vertinimo dokumentai, kaip jie suprantami pagal Reglamento Nr. 305/2011 19 straipsnio 1 dalį, kaip ir Europos techniniai liudijimai, kaip jie suprantami pagal šiuo reglamentu panaikintos Direktyvos 89/106 8 straipsnį, gali būti rengiami tik dėl statybos produktų, kuriems netaikomas arba taikomas ne visas darnusis standartas, kaip nurodyta šio sprendimo 32 punkte, šiuos standartus galutinai turi išaiškinti Teisingumo Teismas, o ne tokių dokumentų ar liudijimų autorius. Todėl kai Teisingumo Teismo prašoma išaiškinti darnųjį standartą, be kitų elementų, jis turi atsižvelgti į tai, ar yra Europos vertinimo dokumentas arba Europos techninis liudijimas kaip įrodymas, kad produktams, kuriems jie taikomi, ir panašioms produktams netaikomas joks darnusis standartas, tačiau toks elementas vis dėlto negali būti lemiamas ar trukdyti Teisingumo Teismui prireikus išaiškinti atitinkamą darnųjį standartą kitaip, negu jį aiškina šio dokumento arba šio liudijimo autorius.
- 43 Vis dėlto šiuo atveju, nors prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas savo prašyme paminėjo Europos techninius liudijimus ETA-02/0006 ir ETA-04/0056, jie nenurodyti Teisingumo Teismui pateiktoje bylos medžiagoje, todėl Teisingumo Teismas negali į juos atsižvelgti aiškindamas standartą EN 1090-1:2009+A1:2011.
- 44 Ketvirta, dėl orientacinių dokumentų, paskelbtų nacionalinių ir tarptautinių standartizacijos institucijų, reikia nurodyti, kad net jeigu tokiuose dokumentuose bandoma nustatyti darnųjų standartų, kurių nuorodas paskelbė Komisija, taikymo sritį, jie negali būti teisiškai privalomi aktai Sąjungos teisės sistemoje. Vadinasi, šie dokumentai neturi įtakos aiškinant darnųjį standartą ir nėra privalomi nacionaliniams teismams, net jeigu jie gali būti naudinga gairė įgyvendinant šį standartą.
- 45 Nagrinėjamu atveju dėl ginčijamame sprendime nurodytų produktų visų pirma iš standarto EN 1090-1:2009+A1:2011 1 punkto, kuriame nustatyta standarto „taikymo sritis“, matyti, kad pagal šį darnųjį standartą, pirma, nustatomi plieninių ir aliumininių konstrukcinių detalių ir rinkinių, kurie pateikiami rinkai kaip statybos produktai, eksploatacinių savybių atitikties vertinimo reikalavimai ir, antra, taikomas atitikties vertinimas plieninėms detalėms, naudojamoms mišrioje plieno ir betono sistemose.

- 46 Be to, pagal šio standarto 3.1.9 punktą „konstrukciniai komponentai“ apibrėžiami kaip detalės, naudojamos kaip konstrukcijos, skirtos konstrukcijos mechaniniam atsparumui ir stabilumui ir (arba) atsparumui ugniai užtikrinti, laikančiosios dalys.
- 47 Be to, standarto EN 1090-1:2009+A1:2011 4.5.1 punkte nustatyta, kad detalės, kuriai taikomas šis standartas, struktūrinės charakteristikos yra, be kita ko, jos nešančioji galia.
- 48 Šiomis aplinkybėmis reikia konstatuoti, kad standartas EN 1090-1:2009+A1:2011 skirtas statybos produktams, turintiems struktūrinę funkciją, t. y. produktams, kurių pašalinimas iš konstrukcijos iš karto sumažintų jos atsparumą. Taigi laikančiosios dalies funkcija visoje konstrukcinio gaminio struktūroje turi būti esminė.
- 49 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo klausimus reikia atsakyti, kad standartas EN 1090-1:2009+A1:2011 turi būti aiškinamas taip, kad produktai, kaip nagrinėjami pagrindinėje byloje, skirti būti tvirtinami į nesukietėjusį betoną, patenka į jo taikymo sritį, jeigu turi struktūrinę funkciją, t. y. jų pašalinimas iš konstrukcijos iš karto sumažintų jos atsparumą.

(Ištaisyta 2018 m. kovo 20 d. nutartimi) Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 50 (Ištaisyta 2018 m. kovo 20 d. nutartimi) Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (aštuntoji kolegija) nusprendžia:

Standartas EN 1090-1:2009+A1:2011 „Plieninių ir aliumininių konstrukcijų darbų atlikimas. 1 dalis. Konstrukcinių komponentų atitikties įvertinimo reikalavimai“ turi būti aiškinamas taip, kad produktai, kaip nagrinėjami pagrindinėje byloje, skirti būti tvirtinami į nesukietėjusį betoną, patenka į jo taikymo sritį, jeigu turi struktūrinę funkciją, t. y. jų pašalinimas iš konstrukcijos iš karto sumažintų jos atsparumą.

Parašai.